

[Peder Clausager.]

helt ned til 14 Aar. Jeg haaber ligesom Ministeren, det almindelige bliver, at de unge først møder paa Skolen, efter at de har Barneskolen et Par Aar paa Afstand. Hvis det var et bestemt Maal af Kundskaber, der skulde bibringes de unge med en Eksamen som Afslutning, hvis det var det, der var Maalet med Ungdomsskolerne for den ufaglærte Ungdom, saa er der næppe Tvivl om, at det var bedst, om de fortsatte i umiddelbar Følge af Folkeskolen, for ogsaa paa dette Omraade gælder, at Træning er et Middelt til større Resultater. Men med det Maal, Skolen maa sætte sig, at bibringe dem større Forstaaelse, tror jeg, at den Modning ude i Erhvervslivet, som et Par Aar efter Skolegangen er, er en nødvendig Forudsætning for, at dette Maal kan naas. Det er i hvert Fald min Erfaring ved Undervisning af Lærlinge, at hvor det gælder at huske, da har de lettest ved det, som kommer umiddelbart fra Skolebænken, men hvor det gælder at forstaa, der modner et Par Aar ude i praktisk Arbejde forbavsende.

Det vil ogsaa efter min Erfaring være bedst, om Skolen fordeles over to Vintre; det vil være mere værdifuldt end en sammenhængende Undervisning, men jeg forstaa ogsaa, det bliver Undtagelsen, at Undervisningen samles paa et enkelt Aar; det vil kun ske, hvor praktiske Forhold stiller sig særlig gunstigt herfor.

At den Undervisning, der skal ydes, skal være praktisk betonet, er sikkert afgørende for, at der med denne Skoleform kan skabes en Undervisning, der kan interessere og fastholde de unges Interesse. Den maa adskille sig fra Barneskolens Undervisning. At Rammen i øvrigt er saa rummelig og giver Spillerum, det giver Mulighed for at finde frem til det, der kan blive denne Skoleforms Indhold.

Jeg ser det i øvrigt som en meget heldig Ændring, at Forslagets Tekst i Forhold til Ungdomsskoleudvalgets Forslag er ændret til „praktisk betonet Undervisning“. Det lyder helt anderledes fristende af Selvarbejde end „Arbejdskundskab“, der leder Tanken hen paa kedeligt Lærebogsstof. Jeg finder det ogsaa meget heldigt og psykologisk rigtigt, naar Forslaget giver Anvisning paa, at hvor Forholdene muliggør det, skal Undervisningen henlægges til Lokaler paa de tekniske Skoler. Jeg tror, det er psykologisk rigtigt, at man ligesom bibringer de unge en Forstaaelse af, at her faar de en særlig, en teknisk Uddannelse, og at de ikke skal henvises til Kommuneskolens Lokaler, hvor de har

gaaet i deres Skoletid, hvilket i en Alder af 16—18 Aar vilde føles som en Nedværdigelse.

Naar der desuden kan undervises i Haandarbejde, Sløjd, Husflid, Naturfag, Hygiejne, Hjemstavns Historie og Topografi, Samfundslære, Historie, Litteraturkundskab og eventuelt andre Fag, saa haaber jeg ikke, dette vil resultere i en Konkurrence imellem Skolerne om, hvilken der kan optage flest muligt af disse Fag. Det vilde efter min Mening være forfejlet at prøve herpaa; men jeg forstaa ogsaa Anvisningen derhen, at den enkelte Skole — og jeg saa helst den enkelte Lærer — her har Frihed til at vælge, hvilket Fag han nu mener vil være egnet til at vække de unges Interesse, og det vil vel netop sige de Fag, Læreren selv er optaget af, og som han derfor bedst formaar at fængsle med. Det var maaske derfor heldigst, om man i Loven nøjedes med at nævne „Husgerning, Sløjd og eventuelt andre Fag“, ogsaa for at understrege den praktisk betonedede Undervisning.

Det Ungdomsskolenavn, der skal ned sættes, kan synes stort, og hvis Nævnet kun havde den Opgave at udarbejde Skoleplan og føre Tilsyn med Undervisningen, vilde jeg ogsaa anse det for at være for stort, i saa Fald vilde sikkert et mindre Udvalg gøre bedre Fyldest. Men Nævnet har ogsaa den ikke mindre vigtige Opgave at skabe Interesse om denne Skoleform, og til dette Formaal er det nødvendigt, at Nævnet har Kontakt med de forskellige interesserede Faktorer. At Fagene skal repræsenteres, er en Nødvendighed. Efter hele Skolens Opbygning og Formaal er det netop en Forudsætning for at faa fat i de unge — de unge, man med denne Undervisning ønsker at naa —, at man har Fagernes Medvirken. Og at de Organer, der virker i Ungdomsundervisningens Tjeneste, tages i Brug her, er dels en Anerkendelse af det Arbejde, disse Organer gennem Tiderne har udført gennem Kursus og anden Uddannelse, og dels maa det være en Fordel for Sagen, at disse Foreningers Erfaringer her drages til Nytte. Lærerne, paa hvem Skoleordningens heldige Udfald i saa høj Grad hviler, maa ogsaa repræsenteres i Nævnet; men det vilde maaske være en Fordel, om det ene af disse Medlemmer valgtes af Lærerne ved de paa Stedet virkende Fagskoler.

Den Undervisning, Forslaget tilstræber, synes at maatte komme til at staa de tekniske Skoler og Husholdningsskolerne lige saa nær, om ikke nærmere end Folkeskolen, og det kunde derfor synes naturligt ogsaa at inddrage den Erfaring, som disse Skolers Lærerpersonele sidder inde med. Naar hver